

АЛФРЕД БЕСТЪР ЗА ВРЕМЕТО И ЗА ТРЕТОТО АВЕНЮ

Превод от английски: [Неизвестен], 1975

chitanka.info

Мейси се дразнеше от това, че непознатият скърцаше. Може би скърцаха обувките му, но Мейси подозираше, че скърцаха дрехите му. Той не изпускаше от очи този непознат, който беше седнал в сепарето на неговата кръчма под плаката, който питаше: „Кой се бои да говори за битката при Бойн?“

Непознатият беше висок и слабават. Макар и млад, той бе почти плешив — главата му бе покрита само с редичък пух. Също такъв пух заместваше веждите. Но ето че непознатият бръкна в джоба на самото си за портфейл и съмненията на Мейси се разсеяха. Наистина скърцаха дрехите му!

— Мистър Мейси! — пролая непознатият. — Много добре! За наема на това задно помещение, вземайки под внимание неговата изключителна полезност, за един хронос...

— Какъв нос? — нервно попита Мейси.

— Хронос. Неправилна ли е думата? Ах, да. Извинете! Един час.

— Вие чужденец ли сте?

— Не, не съм чужденец — отвърна непознатият. Очите му бързо претърсиха помещението. — Наричайте ме Бойн.

— Бойн?! — недоверчиво повтори Мейси.

— М. К. Бойн — мистър Бойн отвори портфейла си, направен във вид на хармоника, прегледа някакви разноцветни хартийки и монети и извади стодоларова банкнота. Тикна я към Мейси и каза:

— Плащам наема за един час. Не пускайте никого тук освен... Сто долара. Вземете и си отивайте.

Под острия поглед на Бойн Мейси взе парите и се затътри към бара. През рамо той неуверено попита:

— Какво ще пиете?

— Да пия? Алкохол? Пфу! — отговори Бойн.

Стана рязко и се устреми към телефонната кабина. Зашари с ръка под телефонния автомат, напипа жицата и прикрепил към нея малка блестяща кутийка, която извади от страничния си джоб. После взе слушалката.

— Координати. Дължина 73-58-15, ширина 40-45-20. Да се разформира сигмата. Лошо ви чувам... — след пауза мистър Бойн продължи: — Стет! Стет! Няма смущения. Засечете Найт. Оливър Уилсън Найт. Вероятност с точност до четири значими цифри. Имате ли моите координати... 99,9807? Бъдете готови за приемане...

Бойн показа главата си от кабината и започна да наблюдава входната врата. Той чака дотогава, докато в кръчмичката влезе млад мъж с хубава девойка. Тогава Бойн отново се вмъкна в кабината.

— Вероятността се потвърди — каза той в слушалката. — Оливър Уилсън Найт е тук. Пожелайте ми успех. Хайде...

Окачи слушалката и когато двойката се отправи към сепарето, той вече седеше на предишното си място под плаката „Кой се бои да говори за битката при Бойн?“

Младият мъж беше около двадесет и шест годишен, среден на ръст и склонен към напълняване. Костюмът му бе измачкан, тъмнокаестенявите блестящи коси — леко разрошени, а дружелюбното лице — покрито с мрежа добродушни бръчици. Девойката имаше черни коси, меки сини очи и нежна, свойствена само на нея усмивка.

На пътя им израсна Мейси.

— Извинете, мистър Найт — каза той, — днес не мога да ви предложа сепарето. Това помещение е заето.

Лицата на младия мъж и девойката се изопнаха. Тогава Бойн извика:

— Всичко е наред, мистър Мейси! Всичко е наред! Ще се радвам да приема мистър Найт и приятелката му като свои гости.

Найт и момичето нерешително се обърнаха към Бойн. Той се усмихна и тупна с ръка по съседното кресло.

— Седнете — покани ги той. — Ще ми бъде приятно, уверявам ви.

Девойката неуверено произнесе:

— Не искаме да ви пречим, но това е единственото място в града, където има истинска стоунска бира с джинджирил.

— Вече съм осведомен за това, мис Клинтън — Бойн се обърна към Мейси. — Донесете бира и си идете. Повече никакви гости. Аз чаках само мистър Найт и мис Клинтън.

Сядайки бавно на местата си, Найт и неговата приятелка изумено гледаха Бойн. Найт сложи на масата пакет с книги. Момичето пое дъх и каза:

— Вие ме познавате... мистър... мистър...

— Бойн! Да, разбира се! Вие сте мис Джейн Клинтън, а вие — мистър Оливър Уилсън Найт. Запазих това помещение нарочно, за да се срещна с вас.

— Това пък какво е? Шега? — попита Найт. По бузите му се появи слаба руменина.

— Бира — галантно отговори Бойн, когато появилият се Мейси постави бутилките и чашите и бързо се отдалечи.

— Вие не сте могли да знаете, че ще дойдем тук — възрази Джейн. — Самите ние не знаехме... дори до последната минута.

— Простете, мис Клинтън — усмихна се Бойн, — но вероятността за вашето пребиваване на дължина 73-58-15 и ширина 40-45-20 се равняваше на 99,9807 процента. Никой не е в състояние да избегне четири значими цифри.

— Чакайте — започна сърдито Найт, — ако вие смятате, че това...

— Моля, заемете се с бирата и чуйте какво ще ви кажа, мистър Найт. — Бойн се наведе над масата. — Тази среща беше организирана с големи трудности и струва значителна сума. Кому? Не е важно. Вие ни поставихте в изключително опасно положение. Изпратен съм тук, за да разреши проблемата.

— Каква проблема?

Джейн се опита да стане.

— М-мисля, че е по-добре да си отидем...

Бойн с жест я покани да седне, а на Найт каза:

— Днес вие сте били в магазина на Дж. Д. Крейг и Ко, търговеца на печатни произведения. Купили сте чрез даване на пари четири книги. Трите нямат значение, но четвъртата... — той многозначително потупа пакета. — Именно тя е причината за нашата среща.

— Но за какво става въпрос, дявол да го вземе?! — възкликна Найт.

— За подвързания том, съдържащ събрани факти и статистически данни.

— Алманаха?

— Да, Алманаха.

— Е, и какво има в него?

— Вие сте имали намерение да купите Алманах за 1960 година.

— И купих Алманах за 1960 година.

— Там е работата, че не е така — възкликна Бойн. — Вие сте купили Алманах за 1990 година.

— Какво?

— В този пакет — ясно произнесе Бойн — се намира Световен Алманах за 1990 година. Не питайте как е станало това. Била е допуснатата небрежност, за която виновните са вече наказани. Сега трябва да се поправи грешката. Ето защо съм тук, ето защо беше организирана тази среща. Разбрахте ли?

Найт се засмя и протегна ръка към пакета. Бойн се надвеси над масата и хвана ръката му.

— Не трябва да го отваряте, мистър Найт!

— Е, добре! — Найт се облегна в креслото. Той намигна на Джейн и отпи от бирата. — Какъв ще бъде финалът на тази шега?

— Трябва да получа тази книга, мистър Найт. Дошъл съм от бъдещето специално за нея.

— Ах, вие сте дошли...

— Да.

— Да получите Алманаха за 1990 година?

— Да.

— Но ако тази измислица като Алманаха за 1990 година действително съществува и ако наистина е в този пакет, не бихте могли дори с клещи да ми го изтръгнете. Защо? Поглед в бъдещето... Борсови справки... Конни надбягвания... Политика... Чисти парички. Бих станал богат.

— Да, действително — рязко кимна Бойн. — Повече от богат! Всемогъщ! Ограниченият ум би използвал Алманаха на бъдещето само за дреболии. Би заложил парите си в игри и избори. И така нататък. Но човек с необикновен интелект... вашият интелект... не би се спрял на това.

— Хайде де, разкажете ми — усмихна се Найт.

— Дедукция, индукция. Умозаключение — Бойн зачупи пръстите си. — Всеки факт би ви разказал цяла история. Например в какви недвижими имоти трябва да се влага капитал. Какви земи да се купуват и кои да се продават. За това ще ви разкажат данните от преброяването на населението и миграцията, транспортните превози. Списъците на потъналите кораби и описите на железопътните катастрофи биха ви подсказали как да замените влаковете, ракетите, параходите.

— Как така да заменя?

— Данните от полетите биха ви казали от коя компания да купувате акции. Списъците на пощенските квитанции биха ви посочили бъдещите градове. Имената на лауреатите на Нобелови награди ще ви подскажат какви учени и какви нови изобретения да следите. Съдейки по величините на бюджетите, вие ще знаете какви предприятия и какви отрасли от промишлеността да контролирате. Валутните курсове, борсовите справки, фалитът на банките и индексите на застраховките за живот биха ви дали надеждна защита от всякакво нещастие.

— Това се казва мисъл — съгласи се Найт, — допада ми.

— Наистина ли така мислите?

— Зная, че парите ще ми бъдат в джоба! Само парите ли — целият свят ще бъде в джоба ми.

— Моля да ме извините, но вие разсъждавате като момченце. Искате богатства? Безусловно! Но радост ще ви донесе само богатството, добито с упорит труд... със свой труд. Полученият даром успех не носи удовлетворение. Само угризения на съвестта и мъка. Вие сам знаете това.

— Не съм съгласен — запротестира Найт.

— Така ли? Но тогава защо работите? Защо не крадете? Защо не разбивате сейфове?

— Но аз... — започна Найт и замълча.

— Попаднах в целта, така ли е? — Бойн нетърпеливо махна с ръка. — Не, мистър Найт. Вие сте твърде честолюбив, за да желаете нечестен успех.

— Тогава бих искал да узная ще постигна ли успех.

— А, ето какво било! Желаете да разлистите страниците на Алманаха и да потърсите своето име? Защо? Нима не вярвате в себе си? Вие сте перспективен млад юрист. Да, аз зная това! Но може би мис Клинтън не вярва във вас?

— Не — високо каза Джейн. — Не! Той може и да не поглежда в Алманаха.

— И какво още, мистър Найт?

Найт се засмя. После отговори.

— Увереност в бъдещето.

— Такива неща няма! Животът е опасност. Може да се вярва твърдо само в смъртта.

— Нямам предвид това — промърмори Найт. — Увереност в това, дали си струва изобщо да се правят планове за бъдещето. Нали съществува атомна бомба...

Бойн бързо кимна:

— Правилно! Това е краят на всичко. Но нали аз съм тук? Светът ще продължи да живее. Аз, човекът от бъдещето, съм гаранция за това.

— Ако ви повярвам...

— Едва сега ви разбрах! — пламна Бойн. — На вас действително не ви стига храброст и вие не вярвате в себе си, в своите сили и способности! — Той прониза младите хора с презрителен поглед. — Но нали живеете в страна, където ревниво пазят легендата за предците-пионери, от които вие, както изглежда, би трябвало да наследите мъжеството пред лицето на негодите. Къде е вашето мъжество, а? Неизвестността ви плаши. Тя ви кара да хленчите и да искате потвърждение в книгите. Така ли?

За минута те замълчаха, без да се гледат един друг. После Бойн попита:

— Вие шмекерувате ли, като играете на солхънд?

— Солхънд?

— Извинете! — Бойн започна да търси думата в ума си, като нетърпеливо щракаше с пръсти. — Това е игра с малки нарисувани картончета... Забравих вашето...

— О — лицето на Джейн се проясни. — Карти!

— Съвършено вярно. Карти! Благодаря ви, мис Клинтън! — Бойн обърна своите пронизателни очи към Найт. — Вие шмекерувате ли, когато играете на карти?

— Рядко, и то само за да се пошегувам с партньора си.

— Това не е интересно, нали? Дори е скучно! Разбира се, много по-интересно е да се спечели честно.

— Възможно е.

— Ако погледнете в този подвързан том, това ще бъде нечестна игра. През целия си живот ще съжалявате, че не сте играли честна игра. Ще се срамувате от самия себе си, ще се разкайвате. Мистър Найт, не играйте нечестно! Заклевам ви да ми върнете Алманаха.

— А защо не го вземете насила от мен? — попита Найт.

— Това трябва да бъде извършено доброволно. Ние нямаме право да вземаме нищо от вас. Както и да ви даваме.

— Лъжа! — възкликна младият човек. — Вие сте платили на Мейси наем за тази стая.

— Това е друга работа. На Мейси действително е заплатено и освен това аз нищо не съм му дал. Той, разбира се, ще реши, са го излъгали, но вие се погрижете да не помисли така. Всичко трябва да бъде регулирано, без да се наруши редът на нещата.

— Момент...

— Всичко беше щателно планирано. Разчитам на вашия здрав разум, мистър Найт. Позволете ми да взема Алманаха. Аз ще се разтворя... ще се реориентирам... И няма да ме видите вече. Ще се понеса във вихъра на времето и вие ще има да разказвате на приятелите си. Дайте ми Алманаха.

— Чакайте — каза Найт. — Всичко това, разбира се, е шега. Според мене, отидохте твърде далече...

— Шега? — прекъсна го Бойн. — Шега? Погледнете ме!

Почти цяла минута младият мъж и девойката гледаха втренчено безкръвното, бяло като тебешир лице, с пламтящи като въглен очи. Полуусмивката изчезна от устните на Найт, а Джейн неволно потръпна. В задната стаичка на кръчмата повя хлад и тревога.

— Боже мой! — Найт безпомощно погледна Джейн. — Това е невероятно. Той ме убеди. А тебе?

Джейн конвулсивно кимна.

— Какво да правим? Ако всичко, което казва той, е истина, ние можем да откажем и да живеем безгрижно занапред.

— Не — сподавено отвърна Джейн. — В тази книга може да има пари и успехи, но също така в нея има разводи и смърт. Дай му Алманаха!

— Вземете го — тихо каза Найт.

Бойн моментално стана. Взе от масата пакета и се скри в телефонната кабина. Когато излезе, държеше в едната си ръка трите книги, а в другата — четвъртата. Той сложи книгите на масата и известно време стоя мълчешком, държейки в ръка завития Алманах, като се усмихваше на младата двойка.

— Приемете моята признателност — каза той накрая. — Вие предотвратихте опасна ситуация. Ще бъде справедливо да получите нещо в замяна. На нас ни е забранено да пренасяме във времето всякакви предмети, които биха могли да изменят съотношението на

съществуващите явления, но мога да оставя само символичен знак за бъдещето.

Той отстъпи, поклони се смешно с думите „Моите почитания“, обърна се и се отправи към изхода.

— Ей — извика след него Найт, — а символът?

— Той е у мистър Мейси — отвърна Бойн и изчезна.

Няколко минути на масата цареше вцепенение. Младият мъж и момичето сякаш бавно се събуждаха от сън. После Найт и Джейн се върнаха окончателно към действителността, спогледаха се и се разсмяха.

— Той действително ме изплаши — каза през смях Джейн.

— Някакъв мошеник, каквито ги има много на Трето авеню. Какъв спектакъл! Но какво искаше?

— Е... твоя Алманах.

Найт отново се засмя.

— И всичко това заради Алманаха! Всички тия приказки за това, че е заплатил на Мейси, а в същото време нищо не му е дал. И че аз трябва да се погрижа за Мейси да не остане с празни ръце. И този тайнствен символ на бъдещето...

Входната врата с трясък се отвори и Мейси се понесе като стрела през кръчмичката към задната стая.

— Къде е той — крещеше стопанинът. — Къде е този крадец? Той се нарече Бойн. По скоро бих го нарекъл негодник!

— Какво има, мистър Мейси! — възкликна Джейн. — Какво се е случило?

— Къде е той? Само да ми падне!

— Отиде си — каза Найт. — Отиде си малко преди да дойдете вие.

— И вие също сте един хубавец, мистър Найт! — Мейси допря пръст в гърдите на младия юрист. — Вие — и изведнъж участник в грабеж и мошеник. Нямате срам и свян.

— Но какво се е случило?

— Той ми даде сто долара за наема на тази стаичка — с болка в гласа завика Мейси. — Сто! Аз нали съм внимателен човек, отнесох банкнотата на Берни — лихваря, а той откри, че е имитация. Фалшива!

— Наистина ли? — разсмя се Джейн. — Значи в този спектакъл са участвували и фалшиви пари?

— Погледнете сами! — завайка се Мейси, пляскайки банкнотата върху масата.

Найт внимателно я разгледа. Внезапно пребледня, усмивката изчезна от лицето му. Той бръкна във вътрешния джоб на самото си, извади оттам чекова книжка и с трепереща ръка се зае да пише чек.

— За бога, какво правиш? — изуми се Джейн.

— Грижа се за това Мейси да не остане с празни ръце — отговори Найт. — Вие ще получите своите сто долара, мистър Мейси.

— Оливър! Ти си се побъркал. Да хвърлиш сто долара...

— Нищо не губя — каза младият мъж с мек глас. — Погледни внимателно.

Банкнотата беше с обичайната рисунка и по външност по нищо не се отличаваше от истинската. В Найт и Джейн благосклонно се взираше като жив Бенджамин Франклин. Но в десния долен ъгъл бе напечатано: „Серия 1980 Д“. А още по-долу имаше подпис: „Оливър Уилсън Найт, министър на финансите“.

Публикувано във вестник „Орбита“, броеве 27, 28/1975 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.